

Temyiz Kurulu Kararları

Kamu İdaresi Türü	Yüksek Öğretim Kurumları	
Yılı	2012	
Dairesi	2	
Dosya No	39718	
Tutanak No	42332	
Tutanak Tarihi	25.10.2016	
Kararın Konusu	Personel Mevzuatı ile İlgili Kararlar	İlgili Daire Kararı için tıklayın

Dekanlık görevini vekâleten yürüten öğretim üyesine idari görev ödeneği ödenmesi;

277 sayılı İlamın 11. maddesiyle; ... Fakültesi dekanlık görevini vekâleten yürüten ...'a idari görev ödeneği ödendiği gerekçesiyle ... TL'nin tazminine ilişkin hüküm tesis edilmiştir. (***)İlama esas sorgu aşamasında diğer bazı fakültelerin dekanlık görevini vekâleten yürüten personel için de sorgu yazılmış olup, bu kişilerce alınan tutarların geri iade edilmesi suretiyle tahsilat gerçekleştirildiğinden bu kişilerin isimleri ilama yansımamış, yalnızca ... hakkında tazmin hükmü verilmiştir.***)

Sorumlu, temyiz dilekçesinde özetle; bilindiği üzere 2547 sayılı Kanunun 16, 19, 20 ve 21 inci maddelerinde idari görevlere kimlerin hangi usulle ve hangi makam tarafından atanacağını açıkça belirtildiğini, söz konusu idari görevlerde bulunanların görevleri başında bulunmadıkları takdirde bu görevlerin kimler tarafından yürütüleceğinin düzenlendiğini, 2547 sayılı Kanun'un 'Özlük Hakları' başlıklı 62 nci maddesinde Üniversite Personel Kanununda olmayan hükümler için genel hükümlerin uygulanacağını belirttiğini, vekâlet müessesesinin 657 sayılı Kanunun 86 ncı maddesinde ve 375 sayılı KHK nın ek 9 uncu maddesinde düzenlenmiş olup özetle şöyle denilmekte olduğunu; "Kurumlarınca bir kadroya kurum içinden veya kurum dışından vekalet ettirilenlere vekaletinin 657 sayılı Kanunun 86 ncı maddesine istinaden yapılmış ve bu hususun onayda belirtilmiş olması, vekalet görevinin Bakanlar Kurulu Kararı veya müşterek karar ile atama yapılması gereken kadrolar için asili atamaya yetkili amir tarafından verilmesi, vekalet eden personelin atanmada aranan tüm şartları taşıması kaydıyla vekalet ettikleri kadro için öngörülen ek ödemenin asli kadroları için öngörülen ek ödemedeki fazla olması halinde aradaki fark, vekalet görevine başlanıldığı tarihten itibaren ve bu görev fiilen yapıldığı sürece ödenir. ...", vekâlet görevinin de Rektörlüğün ve YÖK Başkanlığının görevlendirme yazılarına göre usulüne uygun olarak yürütüldüğünü, yine 657 sayılı Devlet Memurları Kanununda yer alan hükümlerde asilde aranan şartları haiz olmayan bir kişinin vekil olarak atanamayacağını ve kendine vekâlet aylığı ödenemeyeceğinin açık bir hüküm olduğunu, 657 sayılı Kanunda bir görevin tedviren yürütülmesine ilişkin bir hükme yer verilmediğini, bilindiği üzere tedvirin, asilde aranan şartları taşımayan kişilerin belli bir görevi yürütmek üzere görevlendirilmesi olduğunu, idarece tedvir görevi verilen kişinin bile Anayasanın angarya yasağına dair 18 inci maddesi uyarınca bazı maddi haklara, görevden dolayı üstlendiği sorumluluk dikkate alındığında hak kazanacağına ilişkin yargı kararlarına da rastlanılmakta olduğunu, 2914 sayılı Kanunun 13 üncü maddesinde dekanlar idari görev ödeneği alacaklar arasında sayıldığından ve dekanlığa Rektörlüğün ve atamaya yetkili makam olan Yükseköğretim Kurulu Başkanlığının görevlendirme yazılarına göre vekâlet görevi fiilen icra edildiğinden ve asilde aranan şartları da taşıdığından hakkında verilen tazmin hükmünün kaldırılması gerektiğini dile getirmiştir.

Aynı ilam maddesi ile ilgili olarak Üniversite Rektörlüğü adına Vekil Avukat sıfatıyla temyiz talep eden ve buna ilişkin 39807 sayılı dosyası kendi gündem sırasında görüşülen ..., temyiz dilekçesinde özetle; ilamda da belirtilmiş olan ahizlerden yapılan tahsilatlar dışında ilamın tahsilat gerçekleştirilmeyen ahizi konumundaki ...'a ait borç tahakkukunun gerçekleştirilmiş olup, tahsilat çalışmalarının devam etmekte olduğunu bildirmiştir.

Başsavcılık karşılamaında özetle; sorumlunun dilekçesinde; "dekan vekillerine makam tazminatı ödenmesinin mevzuatına uygun olduğu, görevlendirmenin YÖK tarafından yapıldığı belirtilerek, verilen tazmin hükmünün kaldırılmasına karar verilmesinin talep edildiği" ifade edildikten sonra ortaya konulanlar karşısında adı geçeninin temyiz talebinin kabulü ile verilen tazmin hükmünün kaldırılmasına (Vekil Avukatın savunmasına yönelik olarak ise; aynı mütalaayla birlikte tahsilatın iadesine) karar verilmesinin uygun olacağı mütalaa edilmiştir.

Sorumlu, Sayıştay Başsavcılığının lehine görüş bildirdiğini ifade ettikten sonra ikinci temyiz dilekçesinde ilk dilekçesinde belirtilen gerekçelere ilâveten özetle; 2547 sayılı Yükseköğretim Kanununun 16 ncı maddesinin birinci fıkrasında; "Dekan, rektörün önereceği, üniversite içinden veya dışından üç profesör arasından Yükseköğretim Kurulunca üç yıl süre ile seçilir ve normal usul ile atanır. Süresi biten dekan yeniden atanabilir." denilmek suretiyle dekanın ne şekilde atanacağını açıkladığını, 2914 sayılı Yükseköğretim Personel Kanunu nun 13 üncü maddesinin birinci fıkrasında da; "Almakta oldukları aylık gösterge ve ek gösterge brüt tutarının; Rektörlere % 70'i, Rektör Yardımcıları ve Dekanlara % 30'u, ... idari görev ödeneği olarak ayrıca ödenir." denilerek dekanlara, kendi aylık ve ek gösterge brüt tutarları üzerinden idari görev ödeneği ödenmesinin öngörüldüğünü, İdare Hukukuna göre; 1) asaleten atama, 2) vekâleten atama olmak üzere iki tür atama yapılabildiğini, bunların dışında bir başka şekilde atama yapılmasının söz konusu olmadığını, vekâleten atanmış olanların, mevzuatında ayrıca yasaklayıcı ya da sınırlayıcı bir düzenleme olmadığı sürece, asilin hak ve yetkilerine aynen sahip olduklarını, dekanlık görevinin kadroya bağlı olmayıp idari bir görev olduğunu, böyle olduğu için de usulüne uygun olarak atanmış olan dekanlara idari görev ödeneklerinin kendi aylık ve ek göstergeleri esas alınarak ödendiğini, bu ödeneğe hak kazanmada en esaslı şartın bu göreve atanmak suretiyle gelmiş olmaktan geçtiğini, o nedenle dekan tarafından dekan yardımcısı olarak görevlendirilenlerin, dekanın görevi başında olmadığına yasa gereği dekana vekâleti atamaya dayalı bir vekâlet görevi olmadığı için dekanın ödenek oranı ile bu ödenekten yararlanma imkânları bulunmamakta olduğunu, istifa nedeniyle boşalan ... Fakültesinin dekanlık görevine Rektörün teklifi üzerine Yükseköğretim Kurulunca vekâleten atandığını, bu atama ile ... Fakültesindeki dekan yardımcılığı görevinin son bulmuş olduğunu, usulüne uygun olarak atanmış olduğu dekanlık görevini fiilen yürüttüğü sürece tarafına dekanlık için öngörülen oran ile idari görev ödeneği ödendiğini, sonuç olarak, dekanlık görevine ait idari görev ödeneğine hak kazanabilmek için gerekli şartı bu göreve usule uygun olarak vekâleten atanmış olması nedeniyle sağlamış bulunduğunu; dolayısıyla, bu ad altında adına yapılan ödemelerin yasaya aykırı bir yanı olmadığı görüş ve düşüncesinde olduğundan, temyiz konusu ilam ile adına hükmedilen tazmin tutarının temyizden kaldırılmasını istemiştir.

Başsavcılık ikinci karşılamaında özetle; dilekçede adı geçen tarafından ileri sürülen hususların önceki mütalaada belirtilen görüşlerin değiştirilmesini sağlayacak bir mahiyet taşıyamaması hasebiyle yargılamanın söz konusu mütalaya göre karara bağlanmasının uygun olacağı mütalaa edilmiştir.

Duruşmalı temyiz talebinde bulunan sorumlu (aynı zamanda ahiz) ... ile Sayıştay Başsavcı Vekilinin sözlü açıklamalarının dinlenmesinden ve dosyada mevcut belgelerin okunup incelenmesinden sonra gereği görüldü:

Öncelikli olarak, 2547 sayılı Yükseköğretim Kanununun 'Özlük hakları' başlıklı 62 nci maddesinde aynen:

"Üniversite öğretim elemanları ve üst kuruluşlar ile üniversitelerdeki memur ve diğer görevlilerin özlük hakları için bu kanun, bu kanunda belirtilmeyen hususlar için Üniversite Personel Kanunu, Üniversite Personel Kanununda bulunmayan hususlar için ise genel hükümler uygulanır." denilirken,

2914 sayılı Yükseköğretim Personel Kanununun 'Uygulanacak diğer kanun hükümleri' başlıklı 20 nci maddesinde aynen:

"Bu Kanunda hüküm bulunmayan hallerde 2547 sayılı Yükseköğretim Kanunu ile 657 sayılı Devlet Memurları Kanunu hükümleri uygulanır."

Denilmekte olup, ilamdaki konunun esası bakımından mevzuat incelendiğinde ise;

2547 sayılı Yükseköğretim Kanununun 'Dekan' başlıklı 16 ncı maddesinde:

"Fakültenin ve birimlerinin temsilcisi olan dekan, rektörün önereceği, üniversite içinden veya dışından üç profesör arasından Yükseköğretim Kurulunca üç yıl süre ile seçilir ve normal usul ile atanır. Süresi biten dekan yeniden atanabilir.

Dekan kendisine çalışmalarında yardımcı olmak üzere fakültenin aylıklı öğretim üyeleri arasından en çok iki kişiyi dekan yardımcısı olarak seçer. Ancak merkezi açıköğretim yapmakla görevli üniversitelerde, gerekli hallerde açıköğretim yapmakla görevli fakültenin dekanı tarafından dört dekan yardımcısı seçilebilir.

Dekan yardımcıları, dekanca en çok üç yıl için atanır.

Dekana, görevi başında olmadığı zaman yardımcılarında biri vekalet eder. Göreve vekalet altı aydan fazla sürerse yeni bir dekan atanır.

...",

Diğer taraftan, 2914 sayılı Yükseköğretim Personel Kanununun 'İdari Görev Ödeneği' başlıklı 13 üncü maddesinde:

"Almakta oldukları aylık gösterge ve ek gösterge brüt tutarının; Rektörlere % 70'i, Rektör Yardımcıları ve Dekanlara % 30'u, Dekan Yardımcıları, Enstitü ve Yüksekokul Müdürleri, Konservatuar Müdürleri ile Bölüm Başkanlarına % 20'si, Enstitü, Yüksekokul ve Konservatuar Müdür Yardımcılarına % 15'i idari görev ödeneği olarak ayrıca ödenir. Birden fazla idari görevi bulunanlara İdari Görev Ödeneğinden en yüksek olanı verilir.

..."

Hükümleri yer almakla beraber dekana vekâlet edilmesi durumunda idari görev ödeneğinin ödenip ödenmeyeceği konusuna bir açıklık getirilmemiştir ki ilamdaki ihtilaf noktasını da bu konu oluşturmaktadır.

Nitekim, oluşan bu ihtilafa ilişkin Maliye Bakanlığı (Bütçe ve Mali Kontrol Genel Müdürlüğü) Yükseköğretim Kurulu Başkanlığına ithafen yazdığı ve tüm üniversite rektörlüklerine gönderilen 23.03.2009 tarih ve 3449 (B.07.BMK.0.15.115825-3) sayılı ve 'İdari görevlere vekalet' konulu yazıda aynen:

"İlgi yazınız ve ekinin incelenmesinden, idari görevlere vekâleten yapılan atamalarda idari görev ödeneği ödenip ödenmeyeceği hususunda Bakanlığımız görüşü istenildiği anlaşılmaktadır.

T.C. Anayasasının yükseköğretim kurumlarına ilişkin 130 uncu maddesinin dokuzuncu fıkrasında;

"Yükseköğretim kurumlarının kuruluş ve organları ile işleyişleri ve bunların seçimleri, görev, yetki ve sorumlulukları, üniversiteler üzerinde Devletin denetim ve gözetim hakkını kullanma usulleri, öğretim elemanlarının görevleri, unvanları, atama, yükselme ve emeklilikleri, öğretim elemanı yetiştirme, üniversitelerin ve öğretim elemanlarının kamu kuruluşları ve diğer kurumlar ile ilişkileri, öğretim düzeyleri ve süreleri, yükseköğretime giriş, devam ve alınacak harçlıklar, Devletin yapacağı yardımlar ile ilgili ilkeler, disiplin ve ceza işleri, mali işler, özlük hakları, öğretim elemanlarının uyacakları koşullar, üniversitelerarası ihtiyaçlara göre öğretim elemanlarının görevlendirilmesi, öğrenimin ve öğretimin hürriyet ve teminat içinde ve çağdaş bilim ve teknoloji gereklerine göre yürütülmesi, yükseköğretim Kuruluna ve üniversitelere Devletin sağladığı mali kaynakların kullanılması kanunla düzenlenir."

hükmü yer almaktadır.

Bu kapsamda, öğretim elemanlarına ilişkin düzenlemeler, 2547 sayılı Yükseköğretim Kanununda yapılmış bulunmaktadır.

2547 sayılı Kanunun;

- 16 ncı maddesi ile dekanın; rektörün önereceği üniversite içinden veya dışından üç profesör arasından Yükseköğretim Kurulunca üç yıl süreyle seçilip normal usulle atanacağı, dekanın görevi başında olmadığı zaman yardımcılardan birinin vekalet edeceği, göreve vekaletin altı aydan fazla sürmesi halinde yeni bir dekanın atanacağı öngörülmüş; aynı maddede, dekanın; kendisine çalışmalarında yardımcı olmak üzere fakültenin aylıklı öğretim üyeleri arasından en çok iki dekan yardımcısı seçeceği ve bu kişilerin üç yıl için atanacağı,

- 19 uncu maddesinde enstitü müdürünün; ilgili fakülte dekanının önerisi üzerine rektör tarafından, enstitü müdür yardımcısının ise; enstitüde görevli aylıklı öğretim elemanları arasından üç yıl için atanacağı, enstitü müdürüne vekalet etme veya müdürlüğün boşalması hallerinde dekanlarda olduğu gibi işlem yapılacağı,

- 20 nci maddesi ile yüksekokul müdürünün, üç yıl için ilgili fakülte dekanının önerisi üzerine rektör tarafından atanacağı, müdürün okulda görevli aylıklı öğretim elemanları arasından üç yıl için atayacağı en çok iki yardımcısının bulunacağı, müdüre vekalet etme hallerinde yapılacak işlemin dekanlarda olduğu gibi yapılacağı,

- 21 inci maddesinde; bölüm başkanlarının bölümün aylıklı profesörleri, bulunmadığı takdirde doçentleri, doçent de bulunmadığı takdirde yardımcı doçentleri arasından fakültelerde dekanca, fakülteye bağlı yüksekokullarda müdürün önerisi üzerine dekanca, rektörlüğe bağlı yüksekokullarda müdürün önerisi üzerine rektörce üç yıl için atanacağı, bölüm başkanının görevi başında bulunmadığı süreler için öğretim üyelerinden birini yerine vekil bırakacağı ve herhangi bir nedenle altı aydan fazla ayrılmalarda, kalan süreyi tamamlamak üzere aynı yöntemle yeni bölüm başkanı atanacağı,

hükümlerine yer verilmiştir.

Görüleceği üzere, 2547 sayılı Kanunla idari görevlere kimlerin, hangi usulle ve hangi makam tarafından atanacağı açıkça belirtilmiş, söz konusu idari görevlerde bulunanların görevleri başında bulunmadıkları takdirde bu görevlerin kimler tarafından yürütüleceği düzenlenmiştir.

2914 sayılı Yükseköğretim Personel Kanununun 13 üncü maddesinde, almakta oldukları aylık gösterge ve ek gösterge tutarının; dekanlık görevini yürütenlere % 30'unun, dekan yardımcıları, enstitü ve yüksekokul müdürleri ile bölüm başkanlarına % 20'sinin, enstitü ve yüksekokul müdür yardımcılara % 15'inin idari görev ödeneği olarak ayrıca ödeneceği hükme bağlanmıştır.

Diğer taraftan, 2547 sayılı Kanunun 36 ncı maddesinde, öğretim üyelerinin haftalık ders yükünün en az on saat olduğu, öğretim görevlileri ve okutmanlar için haftalık ders yükünün oniki saatten az olmamak üzere Yükseköğretim Kurulunca tespit edileceği; dekan, enstitü ve yüksekokul müdürleri için haftalık ders yükü zorunluluğunun aranmayacağı, bunların yardımcılarını ile bölüm başkanları için ise haftalık ders yükünün belirtilen sürelerin yarısı kadar olduğu belirtilmiştir. Ayrıca, 2914 sayılı Kanunun 11 inci maddesine dayanılarak Bakanlığımız görüşü üzerine Yükseköğretim Kurulu Başkanlığınca belirlenen "Ders Yükü Tespiti ve Ek Ders Ücreti Ödemelerinde Uyulacak Esaslar"ın 1 inci maddesinin (c) bendinde de rektör, dekan, enstitü ve yüksekokul müdürlüğü ile bölüm başkanlığına Yükseköğretim Kanununda belirtilen şekilde usulüne uygun olarak yapılan vekâleten görevlendirmeler haricinde söz konusu görevlerin vekâleten

yürütülmesi halinde ders yükü muafiyeti ve indiriminin uygulanmayacağı belirtilmiştir.

Buna göre; idari görevlere atanabilecek olanlar ve atanma usulleri ile bu görevlere vekâlet edebilecek olanların 2547 sayılı Kanunla belirlenmiş olması nedeniyle söz konusu idari görevleri anılan kanunda belirtilen usul dışında vekaleten yürüten öğretim elemanlarına yürüttükleri görevlerinden dolayı herhangi bir ödeme yapılması söz konusu olmadığı gibi, 2914 sayılı Kanunla öngörülen ders yükü muafiyeti ve indirimlerinden yararlanmalarına da imkân bulunmamaktadır.

Bu itibarla, uygulamanın yukarıda belirtildiği şekilde yürütülmesi ve uygulamanın birliğinin sağlanmasını teminen Başkanlığınızca yükseköğretim kurumlarına gerekli duyurunun yapılmasını rica ederim.”

İfadeleri yer almaktadır.

Bu bağlamda, her ne kadar yükseköğretime ilişkin mevzuatta idari görevlere vekâlet halinde vekâlet ücreti ödenebileceğine ilişkin bir hüküm yer almasa da; Maliye Bakanlığı'nın görüşünü yansıtan söz konusu bu ifadeler (mefhum-u muhalifinden hareketle), mevzuat hükümleriyle birlikte değerlendirildiğinde; sadece, dekanlık, enstitü/yüksekokul müdürlüğü, bölüm başkanlığı vb. görevleri 2547 sayılı Kanunda belirtilen usulle vekâleten yürüten öğretim elemanlarına, yürüttükleri görevden dolayı 657 sayılı Kanundaki vekâlet (ücreti) müessesesi çerçevesinde, bu görevi asaleten yürütenlere yapılacak ödemelerin yapılabileceği sonucu ortaya çıkmaktadır.

Dolayısıyla, ilama konu olaya bu yönüyle bakıldığında; dekanlık görevinin vekâleten yürütülmesi için 2547 sayılı Kanunda belirtilen usul; “dekanın görevi başında olmadığı zaman yardımcılardan birinin vekâlet etmesi” şeklinde olup, bunun dışındaki tüm vekâleten görevlendirmelerde vekâlete ilişkin herhangi bir ödeme yapılması söz konusu değildir. Daha açık bir deyişle, ilamda adı geçen öğretim üyesinin “yeni dekan ataması yapıncaya kadar Yükseköğretim Kurulu'nun onayıyla dekanlık görevini vekâleten yürütmesi”, 2547 sayılı Kanunda belirtilen usul dışında bir görevlendirme olduğundan ilgili kişiye bu görevinden dolayı idari görev ödeneği ödenmesi mümkün görünmemektedir.

Sonuç olarak, yukarıda yapılan açıklamalar doğrultusunda; sorumlunun temyiz savunmasındaki iddialarının reddedilerek 277 sayılı İlamın 11. maddesiyle verilen ... TL'nin tazminine ilişkin hükmün TASDİKİNE; (Temyiz Kurulu ve ... Daire Başkanı ... ile Üyeler ..., ..., ..., ..., ... ve ...'ın; “2547 sayılı Kanunla dekanlık idari görevine kimlerin, hangi usulle ve hangi makam tarafından atanacağı açıkça belirtilmiş, söz konusu görevde bulunanların görevleri başında bulunmadıkları takdirde bu görevlerin kimler tarafından yürütüleceği düzenlenmiştir. Yapılan bu düzenlemelerde vekalet usulü benimsenirken, tedvir müessesesine ise yer verilmemiştir.

Buna göre; dekanlık idari görevine atanabilecek olanlar ve atanma usulleri ile bu görevlere vekalet edebilecek olanların 2547 sayılı Kanunla belirlenmiş olması nedeniyle söz konusu idari görevi anılan kanunda belirtilen usul dışında vekaleten yürüten öğretim elemanlarına yürüttükleri görevden dolayı herhangi bir ödeme yapılması söz konusu değildir. Maliye Bakanlığının söz konusu olayla ilgili görüş yazısının temeli de bu düşünce üzerine kurulmuştur. Bu görüşten hareketle; dekanlık görevini anılan kanunda belirtilen usuller dahilinde vekaleten yürüten öğretim elemanlarına ise asile yapılan her türlü ödemenin yapılması gerekmektedir.

İlamda adı geçen ilgilinin ... Fakültesi Dekanlık görevine atanması da Üniversite Rektörlüğünün yazılı talebine göre, Yükseköğretim Kurulu Başkanlığının uygun görüşü doğrultusunda usulüne uygun olarak vekaleten yapılmıştır.

Dekanlık görevine, 2547 Sayılı Yükseköğretim Kanunu'nun 16'ncı maddesine göre Profesör Öğretim Üyeleri arasında atama yapıldığından ve ilgili bu şarta haiz olduğundan, Dekanlık görevine asaleten atanması için aranan akademik koşulları taşıdığı konusunda kuşku bulunmamaktadır. Diğer bir ifadeyle, bu göreve atanırken dekan yardımcısı olması şart değildir. Ayrıca atamaya yetkili makam tarafından usulüne (Üniversite Rektörlüğü Teklifine göre Yükseköğretim Kurulunun uygun bulması şeklinde) uygun olarak vekaleten (tedviren de değil) atandığından kendisine idari görev ödeneği ödenmesi konusunda mevzuata aykırılık bulunmamaktadır.

Bu itibarla, aynı zamanda ilamın ahizi konumundaki sorumlunun temyiz savunmasındaki iddialarının kabul edilerek tazmin hükmünün kaldırılması gerekmektedir.” şeklindeki ayrışık görüşlerine karşı) oy çokluğuyla,

Karar verildiği 25.10.2016 tarih ve 42332 sayılı tutanakta yazılı olmakla işbu ilam tanzim kılındı.